

Schonere lucht voor 50% gezondheidswinst

📅 13-01-2020

In 2030 50% gezondheidswinst door schonere lucht ten opzichte van 2016. Die afspraak tekent minister van Veldhoven (Milieu en Wonen) vandaag in Utrecht met 36 gemeenten en negen provincies.

Dit Schone Lucht Akkoord betekent dat mensen langer en gezonder leven.

Voorheen waren vooral de verplichte Europese grenswaarden leidend. Met dit akkoord gaat dit kabinet een stap verder: de Europese normen zijn de ondergrens, gezondheidswinst door schonere lucht het doel dat gerealiseerd wordt.

Minister van Veldhoven: "Dit Schone Lucht Akkoord gaat over een gezonde toekomst. Onze lucht kan en moet veel schoner. Als een op de vijf kinderen met astma dat heeft gekregen door luchtverontreiniging, hebben we nog heel wat te winnen. We kunnen dat niet alleen.

Samen met gemeenten, provincies en alle sectoren – van industrie tot huishoudens – gaan we zorgen voor die schonere lucht.”

Het Longfonds is trots op het Schone Lucht Akkoord. "Samen hebben we er voor gezorgd dat gezonde lucht nu op de kaart staat", zegt Michael Rutgers, directeur van het Longfonds. "Mooi om te zien dat er nu daadwerkelijk actie wordt ondernomen. Want het is en blijft onacceptabel dat zo veel mensen ziek worden door de lucht die ze inademen. Wat ons betreft kan het niet snel genoeg gaan. Daarom roep ik alle gemeenten en provincies op zich bij dit akkoord aan te sluiten. Gezonde longen zijn voor iedereen van levensbelang."

Schone lucht niet vrijblijvend

Concreet gaat het Schone Lucht Akkoord om een vermindering van de uitstoot van fijnstof, en stikstofdioxide door wegverkeer, mobiele werktuigen, landbouw, scheepvaart, industrie en huishoudens. Rijk, gemeenten en provincies die meedoen verplichten zich jaarlijks de voortgang te laten zien. Het RIVM rekt periodiek de effecten van de maatregelen door en heeft een gezondheidsindicator ontwikkeld, waarmee je per buurt de voortgang kunt zien. De teller loopt vanaf vandaag. Met het Schone Lucht Akkoord verwacht het kabinet in 2030 op de meeste plekken te voldoen aan de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie. Hiermee worden jaarlijks 4.000 tot 5.000

vroegtijdige sterfgevallen voorkomen.

Een van de gemeenten die meedoet is Alblasserdam. Wethouder Arjan Kraijo: “Alblasserdam ligt op een kwetsbaar kruispunt van scheepvaart, industrie en een snelweg met daarin een tunnel. Reden genoeg voor ons om van schone lucht een prioriteit te maken. We gaan bijvoorbeeld kijken of we met nieuwe technieken de lucht die uit de tunnel komt eerst kunnen zuiveren, zodat de lucht die onze inwoners inademen schoner wordt. Dat kunnen we echt niet alleen, daarom ben ik ook blij met dit akkoord”.

Eind aan vieze diesels

Het Schone Lucht Akkoord werd voor de zomer aangekondigd, en bouwt verder op bestaand beleid zoals het klimaatakkoord en de stikstofaanpak. Het kent een aantal nieuwe maatregelen. Zo komt er extra geld en kennis om de milieuregels te handhaven. Een concreet voorbeeld is de roetfiltertest, die per 2021 onderdeel uitmaakt van de APK voor diverse categorieën dieselauto's. Met een deeltjesteller wordt bij elke APK standaard gecontroleerd of de roetfilter werkt. Is dat niet het geval, dan komt je auto niet door de APK keuring. Voorheen werd alleen gecontroleerd of er een filter aanwezig was.

Schonere bouwmachines en eisen voor verminderen van vervuiling

Een andere maatregel betreft het schoner maken van mobiele bouwmachines, zoals

aggregaten. Deze vaak verouderde machines draaien nu doorgaans op diesel, en zijn verantwoordelijk voor zo'n 10% van de gezondheidsschade door vieze lucht. Overheden zijn vaak opdrachtgever voor bouwprojecten. Zij gaan vanaf nu eisen stellen zodat bouwers schonere of elektrische mobiele machines gaan gebruiken. Dat helpt niet alleen voor schone lucht, maar ook bij het terugbrengen van de uitstoot van stikstof. Daarnaast stopt de subsidie op pelletkachels: door de lage schoorstenen een schadelijke bron van fijnstof in de straat. Verder wordt als pilot onderzocht hoe een nieuwbouwwijk houtstookvrij zou kunnen worden aangelegd. Voor de industrie stellen provincies emissie-eisen vast op basis van de nieuwste technieken om vervuiling te verminderen. Daarnaast komt er een onderzoek naar het aanscherpen van emissie-eisen kleinere biomassa installaties en stopt de subsidie op kleine biomassaketels.

Schonere lucht door samenwerking

Luchtverontreiniging houdt zich niet aan grenzen. Het Rijk, provincies en gemeenten zijn dan ook deels van elkaar afhankelijk om gezondheidsambities te realiseren. Daarom is het positief dat zoveel partijen zich committeren aan het Schone Lucht Akkoord. Ook in Europa werkt Nederland samen voor betere luchtkwaliteit door het terugdringen van de emissies. Er komt veel vieze lucht uit het buitenland ons land binnen maar

onder streep exporteert Nederland vooral vieze lucht. In het Schone lucht Akkoord spreken we af dat we een start maken met onze directe burens; België, Luxemburg, Duitsland en Noord-Frankrijk.

De luchtkwaliteit is in Nederland sinds de jaren 90 enorm verbeterd. Toch overlijden jaarlijks nog 11.000 mensen vroegtijdig door ongezonde lucht. Er is dus nog veel gezondheidswinst te boeken. Het Schone Lucht Akkoord is voor een belangrijk deel gebaseerd op het advies van de Gezondheidsraad. Ook adviezen van de Algemene Rekenkamer zijn meegenomen.

Het Rijk trekt voor het Schone Lucht Akkoord 50 miljoen euro uit. Gemeenten en provincies stellen afzonderlijk aanvullende uitvoeringsplannen op met in totaal tientallen miljoenen aan investeringen.

LIJST VAN DEELNEMENDE PARTIJEN:

Alblasserdam
Alphen ad Rijn
Amersfoort
Amsterdam
Arnhem

Bernheze
Beverwijk
Bodegraven-Reeuwijk
Breda
Delft
Den Bosch
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Gouda
Haarlem
Heemskerk
Helmond
Hendrik Ido Ambacht
Hoeksche Waard
Krimpenerwaard

Leiden
Nederweert
Nijmegen
Papendrecht
Pijnacker-Nootdorp
Provincie Drenthe
Provincie Flevoland
Provincie Gelderland
Provincie Noord- Brabant
Provincie Noord- Holland
Provincie Overijssel
Provincie Utrecht
Provincie Zeeland
Provincie Zuid-Holland
Rotterdam
Schiedam

Tilburg
Uitgeest
Utrecht
Velsen
Waddinxveen
Zaanstad
Zuidplas